

Overdrachtsdocument

Dagelijks en Algemeen Bestuur RUD Utrecht

6 juli 2018

RUD Utrecht
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Inhoudsopgave

1. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht	3
2. Gemeenschappelijke Regeling RUD Utrecht 2.0	3
2.1 <i>Algemeen en Dagelijks Bestuur</i>	3
2.2 <i>Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur</i>	4
2.3 <i>Laatste wijzigingen Gemeenschappelijke regeling in 2017</i>	4
2.4 <i>Mogelijke wijzigingen Gemeenschappelijke regeling</i>	4
3. Basistakenlijst en plustaken	5
3.1 <i>Basistakenlijst</i>	5
3.2 <i>Plustaken</i>	5
3.3 <i>Asbesttaken</i>	5
4. Omgevingswet	6
5. Doorontwikkeling RUD Utrecht	7
5.1 <i>Algemeen</i>	7
5.2 <i>Stabiele basis: programma Basis op Orde (BOO)</i>	7
5.3 <i>VTH 3.0</i>	9
6. Financiën	11
6.1 <i>Onze deelnemers en hun onderlinge verhouding</i>	11
6.2 <i>De programmabegroting van de RUD Utrecht</i>	11
6.3 <i>De overgang naar outputfinanciering</i>	11
6.4 <i>De aandachtspunten van de accountant</i>	13
7. Samenwerking met ODRU	14
Bijlage 1 Basisdocumenten	15

1. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht

De RUD Utrecht is een omgevingsdienst bestaande uit 130 vergunningverleners, handhavers en ondersteunende medewerkers die samen werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving. De organisatie vormt een meerwaarde door een bundeling van kennis en expertise en de borging van kwaliteit en samenhang.

Bij de start van de RUD Utrecht heeft de organisatie zich gepositioneerd als uitvoeringsdienst. In de eerste fase stond vooral het zo efficiënt mogelijk laten draaien van de productie centraal. De laatste jaren is een verschuiving waarneembaar. Dit heeft enerzijds te maken met verschillen in de behoeften tussen opdrachtgevers en anderzijds als opmaat naar de Omgevingswet toe. Deze ontwikkelingen hebben een direct effect op welk werk wordt gevraagd en uitgevoerd. Opgaven worden meer integraal en gebiedsgericht, verantwoordelijkheden komen meer bij de burgers te liggen en digitale ontwikkelingen zorgen voor andere manieren van werken.

Om ons voor te bereiden op deze ontwikkelingen is begin 2017 het programma 1 RUD gestart. Hierbij streven we naar één RUD cultuur waarin we gebruik willen maken van het beschikbare talent. Er worden binnen dit programma producten geïnnoveerd (VTH 3.0), er worden nieuwe producten en diensten ontwikkeld (bijvoorbeeld op het gebied van asbest) en de uitvoering wordt transparant gemaakt (outputfinanciering). Naast het innoveren over wat we aanbieden passen we tegelijk de wijze waarop we ons organiseren om het werk te doen aan.

Uitgangspunt hierbij is we meer opgavegericht willen gaan werken. Deze opgaven komen vanuit onze opdrachtgevers naar de RUD toe. Om ook in de toekomst als omgevingsdienst een meerwaarde te vormen moeten we ons meer kunnen organiseren naar de opgaven die vanuit opdrachtgevers komen. Bovendien is het een kans om efficiënt en kwalitatief als één organisatie samen te werken.

2. Gemeenschappelijke Regeling RUD Utrecht 2.0

De [Gemeenschappelijke Regeling RUD Utrecht](#) is een zogenaamde collegeregeling volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze wordt tussen colleges van burgemeesters en wethouders van de deelnemende gemeenten en het college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht afgesloten. De GR RUD Utrecht bestaat uit de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg, en de provincie Utrecht.

Voordat een college kan instemmen met het oprichten of wijzigen van een GR wordt er aan de gemeenteraden en provinciale staten gevraagd om toestemming te verlenen aan de colleges van burgemeesters en wethouders, van alle deelnemende gemeenten en gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, om de GR op te richten of wijzigen. De gemeenteraad en provinciale staten kan deze toestemming alleen weigeren op grond van strijd met het recht of met het algemeen belang.

2.1 Algemeen en Dagelijks Bestuur

De deelnemers wijzen uit hun midden één lid (en één plaatsvervangend lid) aan voor het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat derhalve uit 12 leden. De leden van het Algemeen Bestuur worden aangewezen voor een zittingsduur van vier jaar en treden af op de dag waarop in het kader van een nieuwe zittingsperiode van de gemeenteraad respectievelijk Provinciale Staten een nieuw besluit wordt genomen tot aanwijzing van een lid en plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur. Het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur eindigt in ieder geval zodra men ophoudt lid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente of het college van Gedeputeerde Staten van de provincie te zijn.

De leden van het Algemeen Bestuur hebben ieder één stem, met uitzondering van het lid aangewezen door Gedeputeerde Staten van de provincie dat twee stemmen heeft. Besluiten worden genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen, behoudens de besluiten als bedoeld in artikel 30, eerste lid, 33, tweede lid, 37, eerste lid, 38, tweede lid, 39, en 40, eerste lid. Het Algemeen Bestuur streeft bij de besluitvorming naar consensus.

De leden van het Dagelijks Bestuur worden door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen, waarbij in elk geval het door Gedeputeerde Staten van Utrecht aangewezen lid van het Algemeen Bestuur in het Dagelijks Bestuur wordt aangewezen. Het Algemeen Bestuur wijst in de eerste vergadering waarin het Algemeen Bestuur in nieuwe samenstelling bijeenkomt, de leden van het Dagelijks Bestuur aan.

2.2 Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur

De voorzitter is tevens voorzitter van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur. De voorzitter wordt in de eerste vergadering waarin het Algemeen Bestuur in nieuwe samenstelling bijeenkomt, door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen. De aanwijzing vindt plaats voor de duur van vier jaar.

2.3 Laatste wijzigingen Gemeenschappelijke regeling in 2017

De GR Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht 2.0 dateert uit 2014 en is in 2017 (gepubliceerd 11 mei 2017) op enkele wettelijke onderdelen gewijzigd. Daarnaast zijn op verzoek van de deelnemende partijen enkele wensen in de veranderingen meegenomen. Zo is onder anderen bepaald dat het Dagelijks Bestuur uit een voorzitter en tenminste twee en maximaal 4 leden mag bestaan (dit was voorheen een voorzitter en twee leden).

Het toestaan van een zienswijzeprocedure voor de kadernota is volgens de Wgr niet wettelijk verplicht. Op verzoek van de deelnemers van de RUD Utrecht is in de GR nu ook de ontwerp kadernota opgenomen waarvoor een zienswijzeprocedure gevoerd moet worden.

In de bestuursrapportage kunnen begrotingswijzigingen opgenomen zijn waarvoor een zienswijzeprocedure gevoerd moet worden. De Wgr biedt de mogelijkheid om op onderdelen deze zienswijzeprocedure niet te volgen. In de GR wordt invulling aan deze mogelijkheid gegeven voor die onderdelen waarvoor al eerder een AB besluit is genomen of waar direct middelen tegenover staan (zoals b.v. extra opdracht(en) van een individuele gemeente aan de RUD Utrecht en bijbehorende financiële dekking; overige taken, zoals wettelijke taken waar extra bijdragen van derden (rijksoverheid) tegenover staan; onttrekkingen aan post onvoorzien; en loon- en prijscompensatie).

2.4 Mogelijke wijzigingen Gemeenschappelijke regeling

Tijdens de afgelopen jaren is gebleken dat er regelmatig zienswijzenprocedures gevolgd moeten worden voor begrotingswijzigingen en dat deze procedures met veel moeite binnen de gestelde termijnen afgerond kunnen worden. Er wordt bekeken of de onttrekking bestemmingsreserve uit de zienswijzeprocedure gehaald kan worden waardoor het aantal procedures aanzienlijk wordt verminderd. Ook zal op verzoek van de deelnemers het aantal rapportage momenten beschouwd worden zodat hier minder bestuurlijke druk op komt te liggen. Naar verwachting zal niet eerder dan in 2019 een nieuw voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling worden ingebracht.

3. Basistakenlijst en plustaken

De Rijksoverheid, het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten hebben bij de oprichting van de omgevingsdiensten in 2010 een lijst van (minimale) taken opgesteld die omgevingsdiensten ten behoeve van alle deelnemende gemeenten en de provincie uitvoeren, de zogenaamde Basistakenlijst.

3.1 Basistakenlijst

Tot het basistakenpakket behoort o.a. de vergunningverlening, toezicht en handhaving van een groot deel van de bedrijven die activiteiten uitvoeren die onder de Wet algemene bepalingen omgevingswet (Wabo) vallen. Deze activiteiten kunnen enorm variëren (veehouderijen, horecagelegenheden, metaalbewerking, chemische bedrijven, tankstations e.d.). Daarnaast worden er diverse bodemtaken voor de provincie uitgevoerd. Bedrijven die onder het Besluit risico zware ongevallen (BRZO) vallen binnen de provincie Utrecht worden behandeld door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

De basistakenlijst is aan verandering onderhevig. Er kunnen activiteiten van de lijst afgehaald worden, maar ook aan de lijst toegevoegd worden. De vernieuwde lijst is inmiddels vastgelegd in het Besluit Omgevingsrecht, artikel 7.1 en bijlage IV van dit besluit. Zo is op basis van deze wijziging o.a. bepaald dat er ook asbesttaken aan de omgevingsdiensten moeten worden overgedragen.

3.2 Plustaken

Naast het basistakenpakket worden er ook plustaken door de RUD Utrecht uitgevoerd. Zo hebben diverse deelnemers het volledige pakket aan vergunningverlening, toezicht en handhaving van bedrijven overgedragen, worden er geluidwerkzaamheden i.v.m. de APV en de Wet geluidhinder uitgevoerd, en voor de provincie o.a. de Landschapsverordening en Wet natuurbescherming gecontroleerd. Het aantal plustaken is per deelnemer verschillend.

3.3 Asbesttaken

Per 1 juli 2017 is het ketentoezicht op de professionele verwijdering van asbest een basistaak die aan de RUD Utrecht moet worden overgedragen. Het Algemeen Bestuur heeft besloten nog niet over te gaan tot overdracht van deze taken, totdat voldoende voorbereiding is getroffen ten behoeve van de overdracht van deze taken. Om kennisontwikkeling en opdoen van praktijkervaring mogelijk te maken heeft het Algemeen Bestuur besloten een pilot te starten.

Doel van de pilot is:

- het ontwikkelen van kennis en ervaring met de uitvoering van de producten fysieke controle sloopmeldingen, fysieke controle professionele asbestsanering en toetsen van de Melding bouwbesluit (sloopmelding) zodat de gewenste kwaliteit voor uitvoering van de taken bereikt wordt;
- inzicht te krijgen in benodigde kennis, instrumenten, het proces en benodigde uren voor het uitvoeren van deze taak;
- het vergaren van voldoende informatie om op basis hiervan samen met onze deelnemers een keuze te kunnen maken hoe we in de toekomst deze taken zullen uitvoeren.

Een projectplan voor de pilot is op 6 maart 2018 met het Regievoerdersoverleg besproken. Fase 1 van de pilot is gestart op 1 april 2018 en wordt uitgevoerd bij de gemeenten Utrecht en Bunschoten. In het kader van de pilot lopen enkele medewerkers van de RUD Utrecht 3 maanden (april-juni) stage bij de gemeente Utrecht en de gemeente Bunschoten. Het gaat om de producten: fysieke controle sloopmeldingen, fysieke controle professionele asbestsanering en toetsen van de Melding bouwbesluit (sloopmelding). Daarnaast wordt informatie ingewonnen bij andere Omgevingsdiensten over invulling van deze taak. Tijdens een bijeenkomst met gemeenten op 25 mei heeft de RUD Utrecht toegelicht dat de pilot naar wens verloopt en welke informatie is verkregen. In het RVO van 12 juni is een planning voor het vervolg van de pilot en voor de overdracht van de taken vastgesteld. Deze planning staat op respectievelijk 21 juni en 6 juli op de agenda voor DB en AB.

4. Omgevingswet

Gezien het brede toepassingsgebied van de Omgevingswet zal de invoering hiervan gevolgen hebben voor de RUD Utrecht. Het project Omgevingswet waarin de RUD Utrecht zich voorbereid op de komst van de Omgevingswet loopt al een aantal jaren en heeft in 2017 een vervolg gekregen met een onderzoek van AT Osborne waarin de rol van de RUD in relatie tot de opdrachtgevers is onderzocht. Daarnaast is er deelgenomen aan een aantal botsproeven en is gereageerd op consultatieversies van wetten en uitvoeringsbesluiten. Vanuit de onderzochte wensen van de deelnemers is er in 2018 een beperktere inzet voorzien dan voorheen.

Wij volgen binnen het ontwikkelbudget de actualiteit en ontwikkelingen van de Omgevingswet. Daarnaast ontvangen wij met enige regelmaat verzoeken van opdrachtgevers om aan te schuiven bij pilots over Omgevingsvisies en –plannen. Wij geven desgevraagd informatie over de gevolgen van de komst van de Omgevingswet voor het onderdeel VTH. Tevens nemen wij deel aan het project dat georganiseerd wordt door de provincie waarin de veranderopgave vanwege de implementatie van de Omgevingswet voor de taakuitvoering en de rol van de omgevingsdiensten en provincie in relatie tot de gemeenten wordt onderzocht. Inhoudelijk denken wij mee aan het inzichtelijk maken van bijvoorbeeld de gevolgen voor de omgevingswaarden die in het omgevingsplan moeten worden opgenomen.

Voor het onderdeel bodem, ligt er een grotere opgave. Wij delen onze expertise binnen de bijeenkomsten over de warme overdracht van de (bodem-)spoedlocaties van de provincie naar de gemeenten. Op dit moment wordt hiervoor in opdracht van de provincie een Plan van Aanpak met kostenraming opgesteld. Hierbij wordt ook aandacht gegeven aan de digitale ontsluiting van data. Wanneer onze opdrachtgevers, als daarom wordt gevraagd, specifieke informatie over de wijziging van bevoegdheden en wetgeving onder de Omgevingswet voor een specifieke onderdeel wensen, verstrekken wij die. Over het algemeen worden deze uren geschreven binnen de betreffende DVO, wanneer dit niet mogelijk is worden deze uitgevoerd binnen een aanvullende opdracht.

Voor 2019 is een grotere inzet voor het project Omgevingswet voorzien om de organisatie (en desgewenst onze deelnemers) voor te bereiden op de komst van de Omgevingswet. In de loop van 2018 zal dit verder worden uitgewerkt. De RUD Utrecht richt zich de komende jaren op het volgende:

- De ontwikkeling van de adviesfunctie vanuit de RUD Utrecht richting haar deelnemers en de maatschappij;
- De kennisontwikkeling binnen de eigen organisatie; en
- De doorontwikkeling van de organisatie (cultuurverandering en ICT trajecten).

De kern van deze ontwikkelopgave is dat de kennis, mindset en vaardigheden van de medewerkers en de manier van organiseren zodanig wordt doorontwikkeld, dat de deelnemers en partners ervaren dat de RUD Utrecht op een toekomstgerichte, kwalitatief hoogwaardige en Omgevingswet-eigen manier met hen samenwerkt. Ten behoeve van deze ontwikkelopgave zal een programma worden opgesteld waarbij de medewerkers RUD-breed zullen worden opgeleid.

5. Doorontwikkeling RUD Utrecht

5.1 Algemeen

Gedurende 2017 is steeds duidelijker geworden dat de RUD Utrecht na een turbulente start en drie jaar werken toe was aan de volgende stap. Er werd echter ook steeds duidelijker dat er op informatie en ict-gebied nog niet het gewenste niveau was bereikt. Daarnaast constateerde we ook dat het tijd werd de werkwijzen te vernieuwen, waardoor we efficiënter en effectiever te werk zouden gaan. Op basis van voorgaande constatering heeft de RUD Utrecht een nulmeting uit te laten voeren op de informatievoorziening. Op basis van deze uitkomsten zijn uiteindelijk aanvullende middelen gevraagd en verkregen van de deelnemers. Voor het verbeteren van de informatievoorziening en de doorontwikkeling is een plan van aanpak geschreven de samenvatting hiervan inclusief voortgang is in dit hoofdstuk opgenomen.

De wereld om ons heen is constant in beweging. Bedrijven en ondernemers blijven innoveren om de concurrentie voor te zijn. Zo ontstaan er nieuwe initiatieven zoals biogasinstallaties en krijgt afval een nieuwe bestemming binnen de circulaire economie. Om er voor te zorgen dat de leefbaarheid in een gebied geborgd is, heeft de overheid wettelijke regels en kaders opgesteld voor bedrijven. Vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving is het noodzakelijk om mee te blijven bewegen met deze vluchtige ontwikkelingen in de samenleving. De veelheid aan data die wij tot ons nemen en beschikbaar is van andere instanties dient een plek te krijgen in het maken van keuzes bij onze inzet. Tevens moeten wij slimmer omgaan met technische hulpmiddelen om beleidsdoelen van onze opdrachtgevers te behalen. De vragen die wij als RUD Utrecht en als lokale overheid ons moeten stellen is; hoe houden wij zicht en grip op de risico's die de leefbaarheid bedreigen en waar zetten wij onze mensen in. Waarom leven bedrijven de wettelijke regels niet na? Of waar juist wel?

Voorbeelden die het noodzakelijk maken dat wij zicht hebben op de keten van producten en afval en waarvan het belangrijk is dat wij de risico's kennen die de leefbaarheid onder druk zetten, zijn onder andere:

- Asbest vervuild straalgrit;
- Mestbank schandaal in Brabant;
- Afval stromen bij biogasinstallaties.

5.2 Stabiele basis: programma Basis op Orde (BOO)

Om VTH 3.0 te laten slagen en daarbij de beoogde effecten te bereiken is het noodzakelijk dat de informatie binnen de RUD Utrecht op orde is en de datakwaliteit toereikend. Informatievoorziening speelt een cruciale rol in onze bedrijfsvoering: zonder goede informatievoorziening kan de RUD Utrecht niet rechtmatig en efficiënt functioneren.

Tegen deze achtergrond hebben we in mei 2017 opdracht gegeven een nulmeting uit te voeren van onze informatievoorziening. Belangrijkste doel hierbij was om een scherp beeld te krijgen van waar we staan en wat ons te doen staat, zowel inhoudelijk als ten aanzien van wet- en regelgeving. In de kern zijn de bevindingen samen te vatten in drie hoofdthema's:

1. *Onvoldoende beleid op informatievoorziening, continuïteit niet gewaarborgd*

De RUD Utrecht heeft tot nu toe onvoldoende visie en beleid voor - en eisen aan informatievoorzieningsprocessen, in relatie tot de organisatiedoelen. Het intern toezicht is onvoldoende ingericht waardoor er ook geen plan-do-check-act-cyclus is om de kwaliteit te borgen en verbeteren. Doxis constateert dat er bij de RUD Utrecht ook geen capaciteit is om deze processen vorm en inhoud te geven en dat de continuïteit niet gewaarborgd is.

2. *Systemen zijn niet ingericht volgens de norm*

De systemen die de RUD Utrecht gebruikt voor digitaal informatiebeheer hebben niet de functionaliteit werkbaar die op basis van wet- en regelgeving vereist is, zoals bijvoorbeeld de Nen-iso norm 2082 voor recordmanagement.

3. *Informatie is slecht vindbaar of onvolledig*

Bij de start van de RUD Utrecht is te weinig aandacht geweest voor de kwaliteit van de data die door de deelnemers is overgedragen. Hierdoor is informatie slecht vindbaar, onvoldoende gestructureerd, versnipperd opgeslagen in de systemen van de RUD Utrecht, en is lastig te bepalen of informatie toereikend is. Ook het werken in systemen van enkele opdrachtgevers, in plaats van in één centraal RUD-systeem, draagt hieraan bij. Hierdoor loopt de RUD Utrecht risico's ten aanzien van doelmatigheid en rechtmatigheid: medewerkers zijn veel tijd kwijt zijn met het zoeken naar de juiste informatie (ondoelmatig) en het risico is aanwezig dat besluiten worden genomen op basis van onjuiste en onvolledige informatie (rechtmatigheid).

Realisatie innovatie ambitie

De RUD Utrecht voert samen met haar opdrachtgevers gedurende 2018 een aantal projecten uit waarbij wij invulling gaan geven aan snelle en moderne uitvoering van vergunningverlening en handhaving. Zo gaan wij met Nieuwegein, Houten en Utrecht een project draaien met behulp van digitale checklists. In Soest gaan wij op basis van verschillende data een proef draaien om de bedrijvenbestanden continue up tot date te houden. Daarnaast zetten wij in op de ontwikkeling van geografische informatie systemen om ons toezicht efficiënter en effectiever te maken. De rode draad hierbij is risico- en informatie gestuurd handhaven.

Een nieuwe manier van werken, het gebruik maken van technische hulpmiddelen en het samenbrengen van data zorgt er voor dat wij in staat zijn om risico's meer inzichtelijk te maken. Het effect hiervan is dat wij als RUD Utrecht, samen met onze opdrachtgevers gericht inzet kunnen plegen in een bepaald gebied en bij bepaalde bedrijven. Door gericht te werken zorgen wij er voor dat wij ook efficiënter en dus goedkoper kunnen werken. Tevens zijn wij nog beter in staat om een waardevolle bijdrage te leveren aan de lokale beleidsdoelen.

Aanpak informatie- en archiefbeheer

De RUD Utrecht brengt langs drie parallelle sporen de informatievoorziening op orde:

- Rechtmatigheid
- Data op orde
- Stip op de horizon

Rechtmatigheid op orde

- systemen en processen goed inrichten;
- afgestemd met de toezichthouder's

De RUD Utrecht moet op het gebied van informatievoorziening voldoen aan de eisen die vanuit Archiefwet- en regelgeving stellen op het gebied van rechtmatigheid. Daarnaast gelden er eisen vanuit informatiebeveiliging (zoals samengevat in de BIG) en vanuit privacy de Algemene Verordening Gegevensbescherming (privacy).

Het is nodig de inrichting van het huidige DMS-systeem Decos uit te breiden met functionaliteiten waardoor voldaan wordt aan de NEN-ISO norm 2082. Dit heeft betrekking op de archivering en verantwoording kunnen afleggen in het systeem. Uiteindelijk gaat het natuurlijk niet alleen om een systeem, maar ook om hoe de RUD Utrecht hier als organisatie mee omgaat. We moeten dus ook onze processen inrichten voor toezicht en kwaliteitsverbetering en hieraan invulling geven en dit implementeren.

Data op orde

- Kwaliteit van data borgen, plan-do-check-act;
- Overgekomen data beter vindbaar maken.

Er is behoefte aan een beleid ten aanzien van informatie en de verbetering van de kwaliteit van data met duidelijke uitgangspunten, waar we ook met onze partners over kunnen communiceren. Het is nodig de centrale opslag en management van data in te richten en hierop te controleren, zodat informatie en documenten eenduidig worden geregistreerd en duurzaam worden opgeslagen.

De 'erfenis' problemen ten aanzien van data die bij de start van de RUD Utrecht zijn overgekomen moeten worden aangepakt. Het zoeken naar de juiste besluiten en gegevens door onze medewerkers betekent veel tijdsverlies en een belemmering om de kengetallen omlaag te brengen. Daarnaast is er een rechtmatigheidsrisico, omdat niet altijd gegarandeerd is dat met de juiste besluiten wordt gewerkt.

Stip op de horizon

- anticiperen op nieuwe ontwikkelingen;
- samenwerken met de ODRU.

De uitdagingen op informatie/ict gebied zijn groot en de RUD Utrecht is een kleine organisatie. Bruikbare ICT kennis en capaciteit is schaars. We zien het daarom als noodzakelijk om stappen te zetten in samenwerking met de ODRU. Beide organisaties zijn vergelijkbaar van omvang, zijn werkzaam op hetzelfde terrein, gebruiken dezelfde systemen en gevestigd in hetzelfde gebouw. Visie op het vlak van informatievoorziening, maar ook strategische keuzes ten aanzien van de IT inrichting in lijn met onze visie zijn belangrijke speerpunten in deze samenwerking.

Basis op Orde als randvoorwaarde voor een innovatief GIS-systeem

Een slimme keuze om te anticiperen op de komst van de Omgevingswet en de ambities van VTH 3.0, is het ontsluiten van informatie op kaarten via een GIS-systeem. Opdrachtgevers vragen in toenemende mate al om deze dienstverlening. Om hierin te kunnen voorzien zal de RUD Utrecht ervoor moeten zorgen dat het GIS-systeem volgens de normen is ingericht en dat er professioneel beheer op plaatsvindt.

5.3 VTH 3.0

VTH 3.0 is een andere manier van kijken en werken dan dat we tot nu toe gedaan hebben. Eerder lag het accent op inspanningen (controleren van bedrijven op basis van lijsten van opdrachtgevers) en op output (het halen van afgesproken aantallen). Bij VTH 3.0 gaat het om sturen op basis van outcome (resultaat en effectiviteit). Onze inzet moet bijdragen aan het verbeteren van de leefomgeving, veiligheid en gezondheid voor inwoners.

Voor VTH 3.0 zijn er vorig jaar bij het Algemeen Bestuur vier projecten benoemd die in 2018 ten uitvoer zouden worden gebracht. Hieronder wordt de stand van zaken per project gegeven.

1. Project Bedrijvenbestand op orde

Het doel van dit project is het opleveren van een geactualiseerd bedrijvenbestand op basis van onder andere bedrijfsactiviteiten. Hierdoor moet het mogelijk zijn om op basis van categorisering handhaving effectiever in te zetten. Het vormt daarmee een belangrijk middel om VTH-beleid bij handhaving in praktijk te brengen. Daarnaast leidt dit ertoe dat we op dit vlak voldoen aan de eisen van het digitaal stelsel omdat er een koppeling tot stand wordt gebracht met de basisregistraties. Dit project wordt per gemeente opgepakt. Zo wordt eerste het bedrijvenbestand voor de gemeente Lopik op orde gemaakt. In de planning staan daarna Soest, Amersfoort, Leusden, Eemnes en Baarn. Het aansluiten op de basisregistraties is een vereiste om verder te komen. In de komende maand moet dit voor elkaar zijn. Op dit moment loopt concreet alleen Lopik. Met Soest en Amersfoort zijn er gesprekken.

2. Project Handhaving Bodem 3.0

Het doel is om gericht te kunnen handhaven op illegale saneringen. Daarnaast wordt de informatie gebruikt om recidive gedrag van aannemers te onderzoeken door verschillende informatiebronnen te koppelen. Deze informatiebronnen worden gecombineerd: de basisregistraties, de gegevens uit het bodeminformatiesysteem en het landelijk meldpuntafvalstoffen en de bekende BBK-meldingen. De basisinformatie is inmiddels op kaart beschikbaar en we zitten nu in de fase dat samen met handhavers de applicatie wordt getest en er concrete gevallen onderzocht moeten gaan worden.

3. Project GIS in het VTH Domein

Dit project heeft het doel om met behulp van digitale kaarten efficiënter en effectiever te handhaven. Er lopen verschillende deelprojecten die ertoe moeten leiden dat handhavers in het veld de juiste informatie voor handen hebben. Handhavers en vergunningverleners op diverse wetsgebieden kunnen hiervan profijt hebben.

Voor de kapmeldingen zijn handhavers al met een applicatie aan de slag. Het administratieve team ondersteund dit proces zodat handhavers in het veld het werk kunnen afronden. Er wordt daarnaast een applicatie ontwikkeld om effectiever controles voor soortenbescherming te verrichten. Voor luchtvaart wordt een applicatie ontwikkeld voor het stijgen en landen. Niet alleen handhavers, maar ook melders kunnen straks zien of het mogelijk is om op een specifieke locatie stijgen of te landen.

4. Project Digitale checklist

Het doel voor dit project is dat controles bij milieu-inrichtingen efficiënter en effectiever worden uitgevoerd. De pilot voor digitale checklist loopt eind deze maand af. Er zijn verschillende controles gedaan met een digitale checklist. De bevindingen zijn in grote lijnen positief. Daarom wordt de pilot doorgezet. Dit betekent dat voor de gemeente Houten, Utrecht en Nieuwegein de controles bij milieucategorie 1 tot en 4 met een checklist worden uitgevoerd. De meeste van deze controles zijn voor de gemeente Houten al op deze wijze gedaan.

Uit de evaluatie bleek dat de consequenties voor de interne werkprocessen groot zijn. Om ook in het veld op een digitale wijze te werken is voor handhavers nieuw. Daarnaast heeft het in gebruik nemen van een digitale checklist een grote impact op de collegiale toetsing (die voor een deel niet nodig zou hoeven te zijn) en moet het op den duur efficiëntie in de administratie opleveren. Om de efficiëntieslag ook echt te kunnen realiseren wordt samen met de ODRU, digitalechecklist.nl en Roxit het gesprek gevoerd om de informatie van de app direct in het zaakstelsel te krijgen.

Net als het project bedrijvenbestand op orde vormt de digitale checklist een mogelijk middel om VTH-beleid te concretiseren in de uitvoering.

6. Financiën

6.1 Onze deelnemers en hun onderlinge verhouding

De RUD Utrecht is op 1 juli 2014 gestart als zelfstandig vormgegeven samenwerkingsverband van en voor elf gemeenten en de provincie Utrecht. Het betreft de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg. Het is een gemeenschappelijke regeling en er is dus sprake van verlengd openbaar bestuur. De gemeenten en provincie zijn samen eigenaar van de RUD Utrecht.

De verhouding tussen de deelnemers, gebaseerd op de bijdragen volgend uit de eerste Begrotingswijziging 2018, is als volgt:

Deelnemer	Aandeel in de RUD Utrecht (%)
Amersfoort	8%
Baarn	3%
Bunschoten	3%
Eemnes	1%
Houten	2%
Leusden	2%
Lopik	3%
Nieuwegein	2%
Soest	4%
Utrecht	10%
Woudenberg	2%
Provincie Utrecht	60%
Totaal	100%

6.2 De programmabegroting van de RUD Utrecht

In de programmabegroting wordt per programma beschreven:

1. wat we willen bereiken in dat jaar;
2. wat we daarvoor gaan doen; en
3. wat het mag kosten.

De begroting voldoet aan de eisen uit de gemeenschappelijke regeling en aan de overige eisen die het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, als toezichthouder voor de RUD Utrecht, stelt. De voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden hierbij gevolgd.

De begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemeen;
- Programma's: RUD-breed, Handhaving, Vergunningverlening en Bedrijfsvoering;
- Paragrafen: weerstandsvermogen, kapitaalgoederen en financiering; en
- Bijlagen: specificatie bijdrage per deelnemer, meerjarenperspectief, verloop reserves, nieuwe investeringen en de mutaties ten opzichte van de kadernota.

6.3 De overgang naar outputfinanciering

Vanaf de oprichting van de RUD Utrecht is het de intentie geweest een financieringssysteem te gaan hanteren die recht doet aan het werk dat de RUD Utrecht voor de betreffende gemeente dan wel de provincie doet. Hiermee wordt bedoeld dat de opdrachtgevers betalen voor de producten en diensten die ze daadwerkelijk afnemen in plaats van een vast bedrag (lump sum) te betalen. Dit is eerlijker voor alle partijen, maar biedt tegelijkertijd de voordelen van een samenwerkingsverband. Deze financieringssysteem is per 1 januari 2018 ingevoerd en wordt hieronder kort toegelicht.

Gehanteerde systematiek

Er is sprake van een gemengde systematiek. De overhead (bestaande uit de kosten van bedrijfsvoering en de directe (vaste) overige kosten van handhaving en vergunningverlening) wordt gefinancierd op basis van de vanuit de programmabegroting vastgestelde omvang en deze wordt over de deelnemers verdeeld op basis van afgenomen uren. Het restant wordt gebaseerd op de afname van het aantal producten en diensten. Deze zijn opgenomen in de producten- en dienstencatalogus (PDC), de menukaart van onze producten en diensten. Elk product/dienst heeft een prijskaartje, gebaseerd op het aantal uren (kental) dat dit product/dienst kost. Zo wordt het variabel deel van de bijdrage van de deelnemers vastgesteld. Samen met het vaste deel van de bijdragen vormt dit het rekenmodel van de productbegroting. Deze afspraken zijn vastgelegd in de bijdrage verordening.

Kentallen

Het aantal uren dat de RUD Utrecht per product aan capaciteit kwijt is, kunnen we uitdrukken in een gemiddelde, een kental. Op basis van een kental en het uniforme uurtarief wordt de prijs bepaald. Op basis van het totaal af te nemen aantal producten en diensten kan de RUD Utrecht vervolgens de benodigde capaciteit bepalen, de voorlopige bijdrage van de deelnemers berekenen en de programmabegroting laten vaststellen. Afrekening vindt na afloop van een jaar plaats op basis van het feitelijk aantal afgenomen producten en diensten. Kentallen hebben dus meerdere functies: als (af)rekeeneenheid tussen RUD Utrecht en opdrachtgevers: (aantal producten) x kental x uniform tarief (+ aandeel overhead + regionale taken) = bijdrage deelnemer;

1. als basis voor de door de RUD Utrecht benodigde capaciteit & begroting;
2. als 'planning & control tool'; en
3. als signalering bij over- of onderschrijding kan er aanleiding zijn om met elkaar in gesprek te gaan over de onderliggende oorzaken en over de gevolgen (zoals bijstelling van het kental of aanvullende afspraken over aantal uren).

Niet voor ieder product kon een kental worden vastgesteld; in die gevallen wordt op urenbasis van te voren en in overleg met de deelnemer het aantal uren begroot ('uurtje factuurtje'). Dit kan verschillende achtergronden hebben. In een aantal gevallen is het niet zinvol omdat het geen standaardproduct, maar maatwerk betreft. Dit geldt bijvoorbeeld het geval bij (bestuurlijke) risico- en aandacht dossiers. In andere gevallen is er geen of te weinig ervaringsmateriaal voor handen om een betrouwbaar kental te bepalen.

Overhead

Er ontstaat weleens verwarring over wat nu precies overhead is. De RUD Utrecht sluit aan bij de definitie uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV): alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor een verdere precisering nemen we de nadere toelichting in de notitie overhead van de Commissie BBV van juli 2016 over.

De volgende onderdelen vallen in ieder geval onder overhead:

- Leidinggevenden primair proces;
- Financiën, toezicht en controle;
- P&O en HRM, exclusief opleidingen die worden gegeven voor de directe praktijk;
- Inkoop;
- Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- ICT;
- Facilitaire zaken en Huisvesting; en
- Management ondersteuning primair proces.

De meeste van deze componenten zijn voldoende helder en leveren geen discussie op. Voor ICT, huisvesting en projecten is nadere toelichting nodig. Wat wij onder deze begrippen verstaan in het kader van overhead, beschrijven we hieronder.

ICT

Voor ICT moet een splitsing worden gemaakt tussen ICT in brede zin (werkplekbeheer, helpdeskondersteuning, hardware enz.) en de specifieke systemen gehanteerd voor het primaire proces (inclusief het applicatiebeheer hiervan). Binnen het RUD Utrecht is besloten de systemen Decos (archiefsysteem) en SquitXO (VTH-systeem), inclusief een inschatting van de applicatiebeheer-uren van deze systemen toe te rekenen aan het primaire proces. Er zal hierbij geen afrekening plaatsvinden over werkelijk aantal applicatiebeheer-uren, daar deze niet direct zijn te bepalen. Kosten van de doorontwikkeling van deze systemen zullen dan ook onder het primaire proces worden verantwoord. De overige systemen, zoals AFAS (voor o.a. verlof aanvragen en tijdschrijven), worden RUD-breed gebruikt en dus ook buiten het primaire proces. Daarom worden deze onder de overhead verantwoord.

Huisvesting

De nadere toelichting in de notitie overhead van de Commissie BBV geeft interpretatieruimte over hoe om te gaan met de huisvesting. Er wordt een verschil gemaakt tussen bijvoorbeeld een sporthal (als primair proces) en een gemeentehuis (als overhead). Binnen de RUD Utrecht hebben wij tenminste één verdieping ter beschikking in het provinciehuis. Er wordt gewerkt met wisselwerkplekken (zowel voor medewerkers primair proces als backoffice medewerkers). Daarnaast zijn er nog algemene ruimtes aanwezig, zoals bijvoorbeeld vergaderzalen die door beide onderdelen worden gebruikt. Verdeling leidt altijd tot arbitraire keuzes. De BBV en de notitie overhead doen hier beide geen expliciete uitspraken over. Wij hebben er derhalve voor gekozen om alle huisvestingskosten als overhead te verantwoorden.

Projecten

De RUD Utrecht is relatief jong en er wordt in vele projecten nog gewerkt aan de opbouw en verbetering van de organisatie. Denk hierbij aan het uniformeren van werkprocessen, het opbouwen van systemen enz. Waar de processen een aanzienlijke primair-proces-component hebben en er medewerkers vanuit het primaire proces betrokken zijn, zullen de loonkosten van deze medewerkers als primair proces in de lijn worden verantwoord en niet toegerekend worden aan de overhead. Voor projecten die hoofdzakelijk betrekking hebben op de back office, worden de eventuele loonkosten van bijdragen van medewerkers van het primair proces als overhead verantwoord.

Komende ja(a)r(en)

In 2018 zullen wij de kentallen verder monitoren. Door onder meer verdere uniformering, heldere afspraken over gewenste kwaliteit en ook het delen van best practices, zullen de kentallen (en daarmee de productprijzen) aan verandering onderhevig zijn. Daarnaast zullen door veranderende regelgeving producten veranderen en nieuwe producten ontstaan. Wij zijn daarom van plan om onze producten en kentallen jaarlijks te evalueren, actualiseren en opnieuw vast te stellen.

6.4 De aandachtspunten van de accountant

Door de accountant wordt jaarlijks zowel een management letter als een verslag van bevindingen opgesteld. In de management letter rapporteert de accountant over bevindingen en aanbevelingen ten aanzien van de interne beheersing. In de management letter over 2017 heeft de accountant een aantal aanbevelingen opgenomen, maar zij concluderen dat deze bevindingen passen in de fase van de organisatieontwikkeling waarin de RUD Utrecht zich bevindt. De RUD Utrecht heeft een plan van aanpak opgesteld en afgestemd met het Dagelijks Bestuur over de wijze waarop deze aanbevelingen al dan niet worden opgevolgd.

Het verslag van bevindingen is een weergave van de bevindingen van de accountant over zijn onderzoek naar de jaarrekening van de RUD Utrecht. Hierin concludeert hij of de jaarrekening van de RUD Utrecht een getrouw beeld geeft van het financiële situatie op balansdatum. Tevens concludeert hij of is voldaan aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de jaarrekening en geeft een oordeel over de betrouwbaarheid van continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De RUD Utrecht heeft tot op heden een goedkeurende controleverklaring ontvangen.

7. Samenwerking met ODRU

Naast de RUD Utrecht bestaat er nog een tweede omgevingsdienst binnen de provincie Utrecht. De Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) is evenals de RUD Utrecht gevestigd in het provinciehuis (op de 9de verdieping, de RUD Utrecht zit op de 10^e verdieping). De ODRU bedient alle gemeenten in de provincie Utrecht die niet bij de RUD Utrecht zijn aangesloten (15 gemeenten). De provinciale taken voor de gehele provincie zijn belegd bij de RUD Utrecht (ook binnen het grondgebied van de gemeenten die worden bediend door de ODRU).

Hoewel de organisaties zelfstandig vormgegeven rechtspersoonlijkheden zijn hebben ze wel veel gemeen. De taken voor de gemeenten komen grotendeels overeen, waarbij de ODRU ook enkele bouwtaken uitvoert en de RUD Utrecht meer 'groene taken' heeft. De basis is qua werkzaamheden derhalve grotendeels gelijk.

De belangrijkste primaire systemen die bij beide organisaties gebruikt worden (zaaksysteem SquitXO en ERP pakket AFAS) zijn ook gelijk. De CAO's wijken echter wel van elkaar af, waar de ODRU de gemeentelijke CAO volgt, heeft de RUD Utrecht te maken met de CAO van de provincie.

Beide organisaties zijn qua omvang bijna gelijk. Zelfstandig hebben de organisaties de mogelijkheid voort te bestaan. Er zijn echter een groot aantal redenen te noemen om tenminste vergaand samen te werken. De belangrijkste en meest voor de hand liggende zijn hieronder kort benoemd.

Vanuit bedrijfsvoering oogpunt zijn dit in ieder geval de volgende:

- Bedrijfsvoering kent nu veel één persoonsfuncties dus bij ziekte, vakantie of ontslag levert dit direct uitdagingen op;
- De omvang van de organisatie zorgt ervoor dat veel medewerkers naast hun formele functie allerlei rollen en taken hebben die niet direct bij de functie passen, maar waarvoor ook geen aparte functie aanwezig is. Dit zorgt ervoor dat sommige onderdelen niet zo professioneel en goed geborgd zijn als je misschien zou willen;
- Er is weinig mogelijkheid om werkzaamheden te spreiden over diverse kennisniveaus waardoor medewerkers vaak, of werk moeten doen waar ze net niet voldoende kennis voor hebben, of dat een deel van het werk onder hun niveau is;
- Doorontwikkeling van processen en systemen. Hiervoor is slechts beperkt geld beschikbaar dus dit gaat niet zo snel als gewenst. De wereld om ons heen verandert echter snel dus doorontwikkelen is van essentieel belang;
- Bij samenvoeging/zeer nauwe samenwerking van bedrijfsvoering kunnen een aantal functies ontubbeld worden, waarna dit geld kan worden ingezet voor verbetering, doorontwikkeling en innovatie. Het wordt dan niet direct goedkoper, maar wel beter.

Vanuit het primaire proces zijn dit in ieder geval de volgende:

- Er is dan meer mogelijkheid tot specialisatie op terreinen waar dat gewenst is;
- Het is eenvoudiger om aan de kwaliteitscriteria te blijven voldoen;
- Er zijn meer mogelijkheden voor het doorontwikkelen van producten en diensten, alsmede voor het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten;
- De specifieke kennis die bij de RUD Utrecht zit op o.a. het groene domein en de specifieke kennis over bouwtaken en asbest die bij de ODRU zitten kunnen elkaar versterken en deze kunnen kruislings ingezet worden;

Daarnaast had de wetgever oorspronkelijk één omgevingsdienst per veiligheidsregio bepaald. Met het hebben van 2 omgevingsdiensten in de veiligheidsregio voldoen we dus ook niet aan deze gedachte, maar hierin is de provincie Utrecht niet uniek.

Vanuit de RUD Utrecht bestaat om bovenstaande redenen de wens om in de komende tijd intensiever met de ODRU te gaan samenwerken. Een uiteindelijke fusie/samenvoeging is wat de RUD Utrecht betreft geen doel op zich. Op een goede manier kunnen samenwerken en van elkaars kracht gebruik kunnen maken is wat ons betreft het belangrijkste.

Bijlage 1 Basisdocumenten

Voor uitgebreidere informatie verwijzen wij u naar de volgende basisdocumenten:

[Gemeenschappelijke Regeling RUD Utrecht](#)

[Kadernota 2018](#)

[Kadernota 2019](#)

[Begroting 2018](#)

[Eerste begrotingswijziging 2018](#)

[Jaarrekening 2017](#)

[Jaarverslag 2017](#)

[Ontwikkelplan 1 RUD](#)

[Besluit Omgevingsrecht, artikel 7.1](#)

[Besluit Omgevingswet bijlage IV bij artikel 7.1](#)

Bezoekadres

Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres

Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Contact

(030) 702 3300
info@rudutrecht.nl
www.rudutrecht.nl